

Národní muzeum otevírá výstavu Františka Plamínková a my: Od boje za práva žen po dopis Hitlerovi

27.11.2025 - | Národní muzeum

Národní muzeum otevírá 28. listopadu 2025 v Nové budově interaktivní výstavu s názvem Františka Plamínková a my. Ta připomene výjimečnou osobnost Františky Plamínkové - političky, učitelky, vůdkyně ženského hnutí, obrádkyně demokracie a oběti nacismu - ženu, která se stala symbolem boje za rovnost a svobodu.

„Výstava je spíše než pohledem do minulosti, koncipována jako rozhovor mezi Františkou Plamínkovou a současnou veřejností. Propojuje historickou osobnost a naše vlastní životy, cílí především, i když nejen, na mladou generaci. Chceme, aby návštěvníci přemýšleli o tom, co máme s Františkou Plamínkovou společného a čím nás může inspirovat dnes. Její příběh ukazuje, že odvaha a odhodlání měnit svět jsou hodnoty, které nikdy neztrácejí význam,“ říká generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

Do výstavy uvede návštěvníky majestátní mramorová busta od sochařky Karly Vobišové, jedné z prvních českých sochařek. Příběh busty, která je od roku 2021 součástí stálé expozice Národního muzea Dějiny 20. století, je symbolem postupného návratu Plamínkové do kolektivní paměti. Výstava představí část pozůstalosti Františky Plamínkové, kterou darovala Národnímu muzeu její sestra Marie Vinklářová. Návštěvníci uvidí osobní předměty jako například senátorskou legitimaci Františky Plamínkové a její pracovní aktovku, o které její kolega ze Senátu Karel Riedl vtipkoval: „Její nabitá aktovka je postrachem nás všech...“. Malým, ale významným exponátem, je cestovní pas Františky Plamínkové z období Protektorátu, který získala na základě pozvání zahraničních aktivistek na akce mezinárodního ženského hnutí připravované ve Skandinávii, kde se zúčastnila meetingů a kongresů za práva žen. Soukromý život a čas k odpočinku ilustrují ve výstavě lehátko, na kterém Plamínková odpočívala v zahradě v Dobřichovicích u své přítelkyně Albíny Honzákové, a lavička, na které sedávala a na kterou dnes mohou usednout návštěvníci. Vystaven je také soubor fotografií z různých etap jejího života, opisy dopisů včetně známého dopisu Adolfu Hitlerovi. Národní muzeum uchovává rovněž Plamínkové osobní knihovnu, vytvářenou po desetiletí. Unikátní soubor více než 700 knih umožňuje sledovat vlivy, které ji během života formovaly - a na poznámkách na okrajích knih třeba i to, jak své knihy četla.

Interaktivní výstava Františka Plamínková a my umožňuje ponořit se do dobových materiálů a přemýšlet o odkazu Plamínkové v kontextu dnešní společnosti. V Nové budově Národního muzea bude výstava otevřena až do konce srpna příštího roku.

Františka Plamínková

(5. února 1875 Praha - 30. června 1942 Praha, Kobylická střelnice)

Františka Plamínková byla česká politička, učitelka, novinářka, odbojářka a vedoucí postava československého a mezinárodního ženského hnutí. Narodila se do pražské obuvnické rodiny Františka a Františky Plamínkových. Vystudovala Ústav pro vzdělání učitelek v Praze a toto povolání vykonávala až o roku 1924. Už o šest let dříve se začala věnovat politice a působila také jako publicistka. Významně přispěla k prosazení rovnosti žen a zrušení celibátu učitelek. V roce 1925 získala senátorské křeslo v Národním shromáždění ČSR, kde působila až do roku 1939. Sehrála také

klíčovou roli v boji o zakotvení všeobecného volebního práva, tedy i ženského do ústavy První republiky. V roce 1923 založila Ženskou národní radu, která usilovala o to, aby rovnost žen a mužů deklarovaná v ústavě První republiky přešla do praxe. Vedla ji až do své smrti v roce 1942. Byla místopředsedkyní Mezinárodní ženské rady a dalších mezinárodních ženských organizací. Jako první Češka promluvila v letech 1931 a 1932 ve Společnosti národů v Ženevě. I díky podpoře T. G. Masaryka a E. Beneše získala věhlas doma i v zahraničí. 14. září 1938 napsala otevřený dopis říšskému kancléři Adolfu Hitlerovi, ve kterém kritizovala jeho nepravdivé výroky o prezidentu Edvardu Benešovi a upozornila na jeho mylná tvrzení týkající se československého národa. Během heydrichiády byla 11. června 1942 zatčena a poté vězněna v Terezíně. Odtud byla převezena do Prahy a 30. června 1942 na Kobyliské střelnici popravena. Hlavním důvodem bylo odmítnutí veřejně odsoudit atentát na Reinharda Heydricha, což by znamenalo zradu vlastenectví, londýnského exilu i prezidenta Edvarda Beneše.

<https://www.nm.cz/media/tiskove-zpravy/narodni-muzeum-otevira-vystavu-frantiska-plaminkova-a-my-od-boje-za-prava-zen-po-dopis-hitlerovi>